

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr.

Wilno, dnia 27 listopada 1935 r.

1386.

T r e ś ć n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Dział.Str.

K r o n i k a .

1. Sprawa sankcyj antywłoskich.-	I.	1.
2. Przyjazd attache fińskiego.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

3. "L.Aidas" o premjerze J.Tubelisie.-	III.	"

K r o n i k a .

4. Obchód 10-lecia sprawowania przez J.Tubelisa urzędu ministra.-	"	"
5. Kongres ochotników w Poniewieżu.-	"	"
6. Projekt ustawy o Izbie Lekarskiej.-	"	"
7. Projekt ustawy o Izbie Przemysłowo-Handlowej.-	"	"
8. Obchód święta armji.-	"	"
9. Minister Obrony Kraju o służbie wojskowej.-	"	"
10. Przybycie generalnego konsula z Wiednia.-	"	2.
11. Działalność organizacyj młodzieży katolickiej.	"	"
12. Budowa radjostacji dla policji.-	"	"
13. Zmiany personalne w armji.-	"	"
14. Dokoła nowej ustawy o organizacjach.-	"	"
15. Nowa ustawa o straży ogniowej.-	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

16. Kolejne posiedzenie Sejmu Kłajpedzkiego.	VII.	"
17. Święto lit.towarzystw w Kłajpedzie.-	"	"

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

18. Ukaranie Litwina za niezarejestrowanie nauczyciela.	VIII.	3.
19. Aresztowanie Litwina.-	"	"
20. Litewski Klub Sportowy w Wilnie.-	"	"
21. Przyjazd studentów-Litwinów z Kowna.-	"	"
22. Z życia harcerzy litewskich.-	"	"
23. Uruchomienie czytelni litewskiej w pow.suwalskim.-	"	"
24. Ukaranie rodziców-Litwinów za nieposyłanie dzieci do szkoły polskiej.-	"	"

BULLETIN

Wydanie 1. 1935 r. 1. 1935 r.

I. ZADANIA POLITYKI AGRARNEJ

1. 1935 r.

K r o t k a

1. Sprawy sanitarne i higieniczne.
2. Przygotowanie i realizacja.

III. ZADANIA POLITYKI KULTURALNEJ

III. 1935 r.

3. "Kultura" o programie J. 1935 r.

K r o t k a

4. Odcinki 10-letnia planowa, 1935 r.
5. Wzrost kultury.
6. Kultura i sztuka w 1935 r.
7. Projekty ustawy o kulturze i sztuce.
8. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.
9. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.
10. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.
11. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.
12. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.
13. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.
14. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.
15. Projekt ustawy o kulturze i sztuce.

VII. ZADANIA KULTURALNE

K r o t k a

16. Kultura i sztuka w 1935 r.
17. Kultura i sztuka w 1935 r.

VIII. ZADANIA KULTURALNE

K r o t k a

18. Kultura i sztuka w 1935 r.
19. Kultura i sztuka w 1935 r.
20. Kultura i sztuka w 1935 r.
21. Kultura i sztuka w 1935 r.
22. Kultura i sztuka w 1935 r.
23. Kultura i sztuka w 1935 r.
24. Kultura i sztuka w 1935 r.
25. Kultura i sztuka w 1935 r.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

- 1/. SPRAWA SANKCYJ ANTYWŁOSKICH. "L.Aidas" z 25.XI.1935 r.;
Dnia 22 b.m. Departament Handlu rozesał do urzędników komory celnej okólnik o wykonywaniu sankcyj przeciwwłoskich. Dotyczą one nietylko towarów przywożonych bezpośrednio z Włoch, lecz również towarów włoskiego wyrobu przywożonych za pośrednictwem firm innych państw./A-11/.
2/. PRZYJAZD ATTACHE FIŃSKIEGO . "L.Aidas" z 25.XI.1935 r.:
Służbowo przybył do Kowna fiński attache wojskowy major Ingelius.
/A-4/.P.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

- 3/. "LIETUVOS AIDAS" O PREMIERZE TUBELISIE. "L.Aidas" Nr. 294 z 25.XI.1935 r. Art.p.t. "Obywatelski ideał Józefa Tubelisa"
Streszczenie:

W tych dniach upływa 10-lecie sprawowania . urzędu ministra przez premiera Józefa Tubelisa. Premier Tubelis prowadząc kraj ku lepszemu jutru gospodarczemu chce również by doskonalili się jednostki jako obywatele. Chodzi mu nietylko o chleb, lecz i światło. W swych przemówieniach stale nawożuje premier Tubelis do sumienności względem ludzi i państwa. Cały czas premier troszczy się o wzmacnianie świadomości narodowej i państwowej, uważając je za podstawowe czynniki utrzymania niepodległości. /C-16/1/ P.

K r o n i k a .

- 4/. ODCHÓD 10-LECIA SPRAWOWANIA PRZEZ J.TUBELISA URZĘDU MINISTRA. "L.Aidas" z 25.XI.1935 r.: 24 listopada odbyły się uroczystości związane z 10-leciem sprawowania przez J.Tubelisa urzędu ministra. W związku z tem prezydent Smetona udekorował premiera orderem Witolda I-go stopnia i wygłosił przemówienie, podkreślając zasługi jubilatą dla Litwy.

Na ręce jubileta nadesłano liczne pozdrowienia. Pisma. zamieściły obszernie wzmianki. /C-16/1/ P.

- 5/. KONGRES OCHOTNIKÓW W PONIEWIEZU."Rytas" z 25.XI.1935 r.:
Dnia 24 listopada odbył się w Poniewiezu kongres ochotników-Litwinów, w którym wzięło udział przeszło 400 osób, nie licząc gości.
/C-13/6/.

- 6/. PROJEKT USTAWY O IZBIE LEKARSKIEJ. "Rytas" z 25.XI.35:
W tych dniach podjęto rozpatrywanie projektu ustawy o Izbie Lekarskiej. Izba ma liczyć 9 członków, spośród których 6-ciu wybierają sami lekarze, zaś 3 wyznacza Gabinet Ministrów. /C-21/.

- 7/. PROJEKT USTAWY O IZBIE PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ. "L.Žin." z 25.XI.1935 r.: Komisarzowi cen.dr.Jodejce zlecono opracowanie nowego projektu ustawy o Izbie Przemysłowo-Handlowej. /B-23/.P.

- 8/. OBCHÓD ŚWIĘTA ARMJI. "L.Aidas" z 25.XI.1935 r. :
W Kownie odbyły się uroczystości związane z obchodem święta armji. wygłoszono szereg okolicznościowych przemówień. m.in. przemawiał rektor Uniwersytetu M.Romer, min.Obrony Kraju płk.Dirmantas i t.d.
/C-13/12/. P.

- 9/. MINISTER OBRONY KRAJU O SŁUŻBIE WOJSKOWEJ. "L.Aidas" z 24.XI.1935 r.: Minister Obrony Kraju płk.Dirmantas w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi "L.Aidasa" m.in. oświadczył, co następuje: "Dotychczas obowiązkowi służby wojskowej podlegali tylko zupełnie zdrowi. W nowej ustawie jest przewidziane, że przygotowywać

się do obrony kraju, lub pomagać w sprawach obrony, będą musieli również ci, którzy zostają uznani za niezdolnych do służby linjowej. Takich się będzie można użyć w szpitalach, przy taborach, przy przymusowych pracach i t.d. Obecnie wydaje się niesprawiedliwym, że jedni, służąc w wojsku, pewną część czasu ofiarowują państwu, a inni z racji gorszego stanu zdrowia lub szczęśliwie wyciągniętego losu są z tego obowiązku zwolnieni. Nowa ustawa o służbie wojskowej będzie wkrótce rozważana na radzie wojennej". O reorganizacji zw."Szaulisów" p.minister oświadczył, że jeszcze nie jest ona ukończona, więc trudno coś o tem powiedzieć, lecz spodziewa się dobrych wyników. /C-13/14/.

10/. PRZYBYCIE GENERALNEGO KONSULA Z WIEDNIA. "L.Žinios" z 25.XI.1935 r.: Dnia 23 listopada przybył do Kowna generalny konsul z wiednia pułk.Sztencelis. /C-16/1/ P.

11/. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI MŁODZIEŻY KATOLICKIEJ."Liet. Aidas" z 25.XI.1935 r.: w życiu organizacji młodzieży katolickiej wciąż daje się zauważyć ożywiona działalność. Np.1 grudnia jest zwołany zjazd delegatów studentów "Atejtininków". Jak podaje "Rytas" do zw.studentów -"atejtininków" na Uniwersytecie W.W. bieżącej jesieni wstąpiło 100 nowych członków. /C-7/1/.

12/. BUDOWA RADJOSTACJI DLA POLICJI. "L.Žinios" z 25.XI.1935 r.: Zamierzane jest założenie w Litwie niewielkiej stacji radiowej dla potrzeb policji kryminalnej. Stacje takie mają być nader pożyteczne. /C-14/2/.

13/. ZMIANY PERSONALNE W ARMII. "L.Aidas" z 25.XI.1935 r.: Z okazji święta armji na mocy aktów prezydenta Państwa, zostali mianowani generałami pułkownicy: dowódca kawalerji K. Taškut-Kiepsza, dowódca II dywizji piechoty M.Rekšajtis, dowódca I dywizji piechoty St.Pundzewiczus i inspektor piechoty W.Witkauskas. Lekarz weterynaryji podpułkownik Br.Szikeris został mianowany pułkownikiem i dowódcą wydziału weterynaryji wojskowej: podpułkownik P.Babickas został mianowany dowódcą obrony chemicznej i przeciwwgazowej, zaś podpułkownik A. Sklerius został mianowany dowódcą I pułku artylerji. /C-13/4/.P.

14/. DOKOŁA NOWEJ USTAWY O ORGANIZACJACH. "L.Žinios" z 25.XI.1935 r.: W nowej ustawie o organizacjach przewidywane jest zwiększenie odpowiedzialności wobec władz zarządów organizacji oraz przekazanie rejestracyi nowych towarzystw bezpośrednio M-stwu Spraw Wewn. Dotychczas nowe T-stwa rejestrowała specjalna komisja przy urzędzie naczelnika powiatu, do której wchodził: przedstawiciel samorządu, sędziego rejonowego, naczelnika powiatu i t.d. /C-6/1/ P.

15/. NOWA USTAWA O STRAŻY OGNIOWEJ. "L.Žinios" z 25.XI.35: M-stwo Spraw Wewnętrznych opracowało ustawę o straży ogniowej na mocy której wszystkie istniejące w Litwie oddziały straży, będą musiały należeć do ogólnego związku. Kierownictwo oddziałów straży będzie mianowane lub zatwierdzone przez ministra Spraw Wewn. lub naczelników powiatów./C-23/.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

16/. KOLEJNE POSIEDZENIE SEJMIKU KŁAJPEDZKIEGO. Prasa ryska z 26.XI.1935 r.: Następne posiedzenie Sejmu Kłajpedzkiego zostało wyznaczone na dzień 28 listopada. Na porządku dziennym przewidziane są debaty w sprawie utworzenia nowego Dyrektorjatu. /E-9/.

17/. ŚWIĘTO LITEWSKICH TOWARZYSTW W KRAJPEDZIE.

"L.Aidas" z 24.XI.1935 r.: Ostatnio w Krajpedzie niemal co tydzień odbywają się t.zw. jesienne święta różnych towarzystw. 30 listopada odbędzie się święto krajpedzkiego towarzystwa śpiewackiego, zaś 1 grudnia święto związku pocztowców krajpedzkich. /E-24/.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ
W WILNIE.

K r o n i k a .

18/. UKARANIE LITWINA ZA NIEZAREJESTROWANIE NAUCZY-
CIELA. "Vil.Rytojus" z 27.XI.1935 r.: W ub.miesiącu został ukara-
ny grzywną 4 zł. mieszkaniec wsi Czyczzele gm.Łyntupskiej pow.świę-
ciańskiego Litwin Adam Czyczelis za niezarejestrowanie w gminie domo-
wego nauczyciela, który u Czyczelisa zamieszkał i który sam się już
przedtem zarejestrował. Czyczelis apelował do starostwa. /H-4/5/.P.

19/. ARESZTOWANIE LITWINA. "Vil.Rytojus" z 27.XI.35:
13 listopada mieszkaniec wsi Wajszniuny gm.daugieliskiej pow.święciań-
skiego Litwin Michał Milaszius udał się do Ignalina. Gdy wracał do
domu został aresztowany przez żołnierzy K.O.P. i zaprowadzony na
straznicę, skąd przywieziono go do Wilna i - jak słychać - osadzono
na Łukiszkach. Przyczyny aresztowania są nieznane. / H-4/2 /.

20/. LITEWSKI KLUB SPORTOWY W WILNIE. "Vil.Ryt."
z 27.XI.1935 r.: Dnia 20 listopada odbyło się organizacyjne zebra-
nie Litewskiego Klubu Sportowego w Wilnie. Klub podzielono na sekcje,
przyczem kierownikiem sekcji gimnastyki, siatkówki, koszykówki i
piłki nożnej został p.Kunawiczius, sekcji narciarskiej - E.Horodni-
czy, sekcji łyżwiarskiej - B.Untulis, sekcji tennioswej - A.Karužas,
sekcji bokserskiej - Piworius, sekcji kobiecej - J.Kozłowski. W naj-
bliższych dniach sekcje rozpoczynają trening. / H-1/4/.P.

21/. PRZYJAZD STUDENTÓW-LITWINÓW Z KOWNA. "Vil.Ryt."
27.XI.1935 r.: W związku z jubileuszem Zrzeszenia Studentów-Litwi-
nów w Wilnie, przybyli z Kowna delegaci studentów tamtejszego uni-
wersytetu: J.Leonawiczus, J.Valys, A.Kairelis i S.Norkaitisówna.
/H-1/5 /.P.

22/. Z ŻYCIA HARCERZY LITEWSKICH. "Vil.Rytojus" z
27.XI.1935 r.: Dnia 22 listopada odbyła się uroczystość przyjęcia
18 nowych harcerzy litewskich do Związku Harcerstwa Litewskiego
w Wilnie. / H-1/4/.

23/. URUCHOMIENIE CZYTELNI LITEWSKIEJ W POWIECIE
SUWALSKIM. "Vil.Rytojus" z 23.XI.1935 r.: We wsi Zagary gm.Berży-
ninki uruchomiono w październiku litewską czytelnię towarzystwa
"Rytas". Kierowniczką czytelni została I.Mackiewiczówna-Brazińska.
/H-3/11/.P.

24/. UKARANIE RODZICÓW-LITWINÓW ZA NIEPOSYŁANIE
DZIECI DO SZKOŁY POLSKIEJ. "Vil.Rytojus" z 23.XI.1935 r.: we wsi
Lubarty, gm.bieniakońskiej pow.lidzkiego kierowniczka miejscowej
szkoły polskiej Burnosowa oskarżyła przed inspektorem szkolnym
prezesa miejscowego oddziału T-stwa św.Kazimierza Zujewicziusa
o nieposyłanie do szkoły syna. W związku z tem inspektor ukazał
Zuejewiczusa grzywną 6 zł. W kilka dni potem nauczycielka wraz ze
swym mężem Burnosem wyłajała żonę Zujewiczusa, a jednocześnie
nawymyślała Litwie i wszystkim Litwinom. /H-4/5/ P.

